

LATVIEŠU DZĪVE KANADĀ

SAGATAVO VIETU SPĒKAVOTAM

Kanadas latviešu gaidu un skautu 17. Lielās nometnes skautu apakšnometnei izraudzīta šāda vadība: nometnes priekšnieks jendas priekšnieks vad. E. Dāvidsons, viņa palīgs un skautu nozares vecākais vad. S. Leimanis, komandants vad. E. Ozols, saimnieks vad. A. Buļrēvics, mazskautu nozares vecākais vad. G. Kārklīšs, dižskautu nozares vecākais vad. L. Goba. Pirmo priekšdarbu veikšanai uz nometnes vietu, E. Skujas īpašumu /Uxbridge, Ont./ 31. maijā izbrauca talkas grupa ar 5 vadītājiem. Nometne ilgs no 28. jūnija līdz 6. jūlijam.

TORONTO

• DV Toronto nodaļa vanadzēs uzsākušas sarakstīšanos ar trim latviešu karavīriem Vietnāmā, piedāvājoties sūtīt viņiem latviešu rakstus, bet sarakstē noskaidrojies, ka lasāmvielas viņiem pietiekot, labāk lai sūtot mazlietotas drēbes un veļu bērniem un jauniešiem, lai karavīri tos varētu nodot savai vadībai kā latviešu velti Vietnamas trūkumcietēju apgērbšanai. Nodaļa veic tehnisko izkārtojumu DV Kanadas valdes sarakstojumam 26. jūnijā, pl. 8 vak. DV namā, kur godinās jauno DV organizācijas goda biedru archibīskapu A. Lūsi. Darba apstākļu dēļ atlūdzies kooptētais nodaļas valdes loceklis E. Bauers, kas pildīja kasiera amatu, un viņa vietā valdē par kasieri kooptēts K. Bencons. Biedzinis O. Kļavenieks ziņojis, ka no 318 nodaļas biedriem apmēram 60 vēl nav nokārtojuši biedru vai bērnu fonda maksas par pērno vai agrākiem gadiem, un šie parādi būtu drīzumā nokārtojami. Pēc viņa ierosinājuma nolēma šovasar pa valdes sēdei rīkot Sidrabēnē un Tālavā. Nodaļa piešķīrusi Toronto latviešu sestdienas skolaī un gimnazijai katrai pa 25 dol. grāmatu balvām skolu beidzējiem.

• Kopš 1. jūnija Toronto uzturas viesnā no Austrālijas - farmaceite Milda Tauriņa, kas atlidojusi no Sidnejas, lai pēc 20 gadiem atkal sastaptu savu māti Ilzi Falkenbergu un māsu Mariju Purvu. Viņa ciemosies svaigā komponista Arvida Purva mājās vairākas nedēļas un ar īpašu interesi gaida Jāņu uzvedumu un svinības Sidrabēnē. Iepriekš pavesojusies arī ASV, M. Tauriņa 26. jūnijā dosies atceļā uz Sidneju, kur viņu gaida vīrs Antonijs Tauriņš un darbs pašas drogu veikalā.

• Konservatīvās un pretkomunistiskās Edmunda Berka /Burke/ biedrības rīkotajā filmu "Operation Abolition" un "My Latvia" izrādē 2. jūnijā Latviešu namā bija ap 60 skatītāju, to vidū kāds ducis latviešu, kaut gan A. Jekstes filmu "My Latvia" vairums latviešu jau redzējuši agrāk, daļa arī otro - amerikāņu filmu par komunistu centieniem sabotēt Neamerikāniskās darbības izmeklēšanas komisijas darbošanos. Vairāki kanadiešu skatītāji bija īpaši ieinteresēti par latviešu filmu un skaidroja iespējas to demonstrēt vēl citās izrādēs. A. Jekstes filmu biedrībai bija aizdevusi DV organizācija.

KIČINERA

• Vanadzju kopas rīkotais viru kora „Viesturs” koncerts ar tradicionālo Ceriņu balli pulcināja ap 120 apmeklētāju un izvērtās par lielu notikumu šejienes latviešu kolonijas dzīvē. Viesturieši dir. J. Barušā vadībā uzstājās

ar gadskārtējā koncerta programmp. Solīsti bija Ēriks Beitane un Imants Barušs (tenors), pie klavierēm komp. Imants Sakss. Vairākas dziesmas bija jāatkārto, un klātesošos komponistus J. Norvili un I. Saksu sumināja ar aplausiem. Ceriņu ballē par liksmu noskaņojumu rūpējās E. Zakula deju kapella. Ceriņu balles karalienes vēlēšanās, kurās vadīja O. Kļavenieks no Toronto, piedalījās 7 kandidātes. Publikai balsojot (kungiem), karalienes godu tika kičinirāte Ieva Ulmane (20 g.), bet par galma dāmām izraudzīja 16 gadīgās Sandru Taubi un Ievu Saksi. O. K.

MONTREALA

• Kopīgs baltiešu 14. jūnijā aizvesto piemīņas brīdis sāksies 12. jūnijā ar vainaga nolikšanu pie Nezināmā karavīra pieminekļa pl. 6 vak. un īsu uzrunu angļu un franču valodā. Pēc tam piemīņas koncerts pl. 7 vak. Pedagoģiskā institūta telpās, 4873 Westmount Ave., Westmount. Latviešus pārstāvēs Jundas vīru koris dir. Vītola vadībā, bet lietuvieši reprezentēsies ar solisti un īgauni ar sieviešu kori. Sārīkojuma vadība šai gadā ir lietuviešu rokās un latviešu pārstāvis organizāciju padomes vadītājs inž. K. Deksnis.

"Cilvēks un viņa pasaule" izstādi Montrealā 14. jūnijā atklās Kanadas ministru prezidents E. Trudo pl. 2 pp. Nāciju laukumā 22 etnisko grupu priekšnesumi, kas ilgs apm. divarpus stundas. Latviešus pārstāvēs Montrealas deju grupas Ačkups. Izstādē piedalīties ar saviem daiļamatniecības darbiem uzaicināta arī latviešu etniskā grupa. Darbus kārota Daugavas Vanadzju priekšniece V. Māldere ar Ačkupa priekšnieku J. Zilkalnu. Šai gadā izstādē piedalīsies vairākas valstis, kas pagājušā gadā nepiedalījās, to starpā Čehoslovākija, Padomju Savienība u.c. /P.A./

HAMILTONA

• Pilsētas vecākā foto-kluba dalībniekos pagājušā sezonā priekšgalā izvirzījās latvietis Ernests Šulcs, izpelnoties pavisam četrus ceļojošos kausus un atzinības lenti. Melni - baltā fotografijā viens viņa darbs ieguva augstāko punktu skaitu kā "best pictorial print", bet krāsainā fotografijā viņa diapozitīvs izvērtās par "best contemporary slide". Fotoklubs ik gadus rīko arī t.s. "All Canadian Salon", kur melni - baltā un krāsu fotografijā izstāda kā amatieru tā profesionāļu labāko darbu izlasi visas Kanādas apmērā. Šopavasār skatē bija uzņemti arī četri E. Šulca darbi. E. Šulca arods ir litogrāfija. Ar fotografiju viņš nodarbojas kā amatieris. /E.Š./

OŠAVA

• Kārļa Staško vadītais koklētāju ansamblis Auseklītis un Toronto latviešu biedrības tautas deju kopa Diždanētis (Diždanča jaunākā gadagājuma dejojāji) piedalījās „Ošava Folk Arts Council” rīkotajā tautas mākslas uzvedumā „Canadians in Review” 24. maijā. Pulkā ar citām tautību pārstāvēm latviešus reprezentēja tautu meita Dace Zača. Jau pirms sārīkojuma laikraksts „The Oshawa Times” ziņoja par latviešu koklētāju ansambli, kura vadītājs K. Staško ir osvietis, bet pārējie dalībnieki nāk no dažādām pilsētām Ontārio un par viņu īpatno mūzikas instrumentu.

VĒL PAR SVEŠU VIETU UN PERSONU VĀRDU RAKSTĪBU

LAIKA REDAKCIJAI: "Laika" sējās ne vienu reizi vien ticis pārrunāts jautājums, kā isti latviešu valodā rakstīt svešu zemju un personu vārdus. "Laika" 2. maija numurā, O. Kļaviņš /Vīnipegā/ par jaunu atkārtotais cītu jau dažkārt agrāk izsacītās bažas, kā rakstot svešus īpašvārdus tā, kā to esam parādūši /t.i., tuvināti izrunai svešajā valodā/, vēlāk, varbūt, nebūšot iespējams atšifrēt, kā šie vārdi rakstīti pašā šīnī valodā.

Šādam uzskatam pilnīgi jāpievienojas: redzot iespiedumā, piem., slavenā zviedru augu pētnieka vārdu Kārlis fon Linejs, patiesi nevaram zināt, kā viņš pats to rakstījis. No otras puses - nav nekādas iespējas, neradot galīgi barbarisku chaos mūsu valodā, rakstīt svešos personu un vietu vārdus latviešu tekstā visur tā, kā tas tiek darīts oriģinālvalodā. Vienkārt, kā jau dažkārt aizrādīts, tad mums vajadzētu mūsu alfabētā paplašināt ar lielu skaitu svešu burtu, piem., īgaunu, lietuviešu, poļu, čehu, rumāņu, dāņu, zviedru, franču, spāņu u.d.c. alfabētu burtiem. Otrkārt, ļoti daudzos gadījumos šādu rakstījumus kaut cik pareizi izlasīt varētu tikai retais - daudzo indoeiropiešu, somugru, turku u.c. tautu valodu pratēju skaits diezin vai būs kāds prāvāis.

Bez tam pilnīgi noraidāms ir ieteikums svešos īpašvārdus locīt, aiz oriģinālformas /domāts, laikam, nominatīvs, kas tad nu rakstītājam katrā atsevišķā gadījumā būtu jānoskaidro/. Iekot apostrofu - tālāk pievienojot attiecīgā locījuma latvisko galotni. Ja sekotu šādam principam, tad mums būtu jāraksta, piem., ģenetīvs Krzyżanowski'a, Beregszaszi'a, akuzatīvs Schiller'u, Oksenstierna'u /- Uksensernul, utj., utj.

Vēlreiz jāatzīmē, ka aplūkojamās problēmas mūsu vizīcilāko valodniecības speciālistu /prof. J. Endzelliņa, P. Šmita, Annas Ābeles, J. Plāks u.c./ atrisinātas jau sen. Latviešu valodai vispiedabīgākais rakstījums ir tas, ko redzam, tagad mūsu preses un grāmatu vislielākajā daļā: mūsu valodā, kur lietvārdiem ir lokāmas galotnes, svešie vietu un personu nosaukumi rakstāmi latviskoti un ar latviskām galotnēm /atskaitot dažas nelokāmas formas/. Gadījumos, kad šķīst, ka tagadējam /vai arī kādreizējam daudz vēlāku laiku lasītājam, kā to pasvītrotis O. Kļaviņš/ varētu būt svarīgi zināt, kādā ir vārdu rakstība oriģinālvalodā, aiz attiecīgā svešā vārda /to pirmo reizi minot/ iekavās pievienojama šī oriģinālforma, piem. Grinīča /Greenwich/, Kliši /Clichy/ u. tml.

Kaut gan presē par to jau daudzkārt rakstīts, var vēl lieku reizi piebilst, ka gadījumos, kad svešie vārdi rakstīti kādā citā, ne latīņu alfabētā, šāds papildinājums iekavās var tikt dots arī tānī. Protams, tikai ļoti retās spiestuvēs varētu būt visu pasaulē lietojamo /tā, piem., dažādu Azijas vai Afrikas tautu/ alfabētu zīmes. Daudz gadījumos nākas sniegt iespējami precīzu svešā alfabētā iespiestā vārda pārrakstījumu latīņu burtiem. Beigās jāpasvītrot, ka nevienā valodā neraksta visus svešos īpašvārdus tā, kā tas tiek darīts oriģinālvalodā. Pretēji uzskati ir nezinātāju maldī.

K. DRAVIŅŠ, Lundā, Zviedrijā